

A Spitzer Család

A fotón az anyai nagyszüleim és a gyerekeik vannak. Balról jobbra: Spitzer Etel (kilenc éves), Spitzer Irén (hét éves), Spitzer Józsefné (negyvenegy éves), Spitzer Ödön (tizenöt éves), Spitzer József (negyvenöt-ötven éves), Spitzer Ilona, vagyis az édesanyám (öt éves), Spitzer Riza (tizenhárom éves). A képen nincs rajta az utolsó gyerek, Imre, ő akkor még nem született meg. Egyik nagyapámat se ismertem, mire én születtem, ők már meghaltak. Otthon kevés szó esett róluk, én úgy gyerekként nem érdeklődtem, most meg már nincs kitől. Az anyai nagyszüleim kereskedők voltak, anyai nagyanyám ott élt Tamásiban az egyik lányánál. Vezette a nagynénim háztartását, elfoglalta magát, varrt, kötött, horgolt. Egyáltalán nem volt vallásos, de szombat délelőttönként azért elment a templomba. Ezt onnan tudom, hogy útba estünk neki a zsidó templomból jövet, és mindig meglátogatott minket, ott ebédelt nálunk. Nyolcvannégy évesen vitték Auschwitzba. Édesanyámnak három nővére, egy fivére és egy öccse volt. Hatan voltak testvérek, de csak egy nővére -- két vagy három év lehetett köztük -- és az egyik fiú lakott Tamásiban. A többiek szétszóródtak, a lányok férjhez mentek, Kaposvárra, Érsekújvárra, ide-oda kerültek, a legidősebb bátyja Budapesten élt, építésmérnök volt, még hozzá híres építész. A faluban maradt nővére nem messze lakott tőlünk, és az anyai nagyanyám is velük élt. Ezt a nővért Irénnek hívták, Spitzer Irén. Kétszer ment férjhez, mert a háború alatt elesett az első férje, Singer Gyula, aki a Felvidékre való volt. Még hozzá hősi halott volt, mert valamilyen rendjele is volt, emlékszem rá, hogy mesélték. A második férje pedig óbudai volt, Klein Jenő. A nagynénémnek az első házasságából volt egy fia, György, Singer György, aki meghalt fiatalon, huszonegy évesen. Tébécéje volt. Bécsben tanult, valahogy már betegen jött meg, és nem tudták meggyógyítani. Ismertem őt, nagyon szép, okos gyerek volt. Nagynénémnek a Klein Jenővel egy közös gyermeke volt, az István. Kereskedők voltak ők is, jól menő rőfösüzletük volt. Anyám öccse, aki szintén Tamásiban lakott és fakereskedése volt, legényember maradt. Ő volt a családukból a másik, aki túlélte a háborút. Behívták munkaszolgálatra, de dolgozott nála az irodán egy fiatal keresztény teremtés, és ő bújtatta. Beágyazta az ágyba, meg minden volt, ahogy hallottam, és így ő

megmenekült. El is vette aztán feleségül ezt a lányt, pedig nagyon nagy korkülönbség volt köztük.